

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 557/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Suomen äänestyskäyttäytymisestä Unescon elimissä koskien Jerusalemin Temppelivuoren ja Länsimuurin tunnustamista kolmen uskonnon pyhänä paikkana

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Peter Östmanin /kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 557/2016 vp:

Miten hallitus perustelee Suomen äänestyskäyttäytymisen Unescon maailmanperintökomitean kokouksessa 26.10.2016 ja

Mihin pikaisiin toimiin Suomen hallitus aikoo ryhtyä, jotta juutalaisten ja kristittyjen kiistaton yhteys Jerusalemin Temppelivuoreen ja Länsimuriin tunnustetaan Unescon päätöksissä jatkossa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Unescon Maailmanperintökomitea päätti 26.10 äänestyksellä, että Jerusalemin vanha kaupunki ja sen muurit pysyvät edelleen Unescon uhanalaisten perintökohteiden listalla. Suomi komitean jäsenenä pidättäytyi äänestyksessä.

Kuten kansanedustaja Östman kirjallisessa kysymyksessään toteaa, maailmanperintökomitean tehtävänä on mm. toimia uhanalaisten maailmanperintökohteiden puolesta. Jerusalemin vanha kaupunki muureineen on yksi yli 1000 listatusta perintökohteesta.

Suomi jakaa kansainvälisen yhteisön huolen Jerusalemin vanhan kaupungin ja sen kulttuuriperintökohteiden asemasta.

Maailmanperintökomiteassa Suomen tavoitteena oli, että asia olisi voitu ratkaista konsensuksella, jolloin myös Suomi olisi voinut tukea konsensusta. Kun yhteisymmärrystä ei lopulta löytynyt, Suomi katsoi, ettemme ota kantaa asiaan, jota mahdollisesti pyrittiin äänestyksen kautta politisoimaan. Suomi siis pidättäytyi äänestyksessä. Suomen toimintaa komiteassa ohjaa asiakeskeisyys ja asiantuntijalähtöisyys.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 557/2016 vp

Kuten kansanedustaja Östman kirjallisessa kysymyksessään toteaa, Jerusalemin pyhätkä paikat ovat tärkeitä kaikille kolmelle monoteistiselle uskonnolle: kristinuskolle, juutalaisuudelle ja islamille. Jerusalemin vanhaa kaupunkia ja sen muureja koskeva päätöslauselma nostaa esiin huolen Israelin perintökohteeseen kohdistamista toimista. Näitä ovat mm. kohdetta vahingoittavat kaivaukset ja lukuisat rakennusprojektit (mm. kevytjunarata) sekä kohteen porteille ja keramiikalle aiheutuneet vahingot. Päätöslauselma ei kiellä kohteen juutalaista luonnetta vaan pyrkii myös turvaamaan sen islamilaisen luonteen, jota edellä mainitut toimet uhkaavat.

Aiemmin lokakuussa Unescon hallintoneuvostossa 13.10. hyväksyttiin toinen päätöslauselma samasta aiheesta. Kyseisestä päätöslauselmasta äänestivät hallintoneuvoston jäsenet. Suomi ei ole hallintoneuvoston jäsen eikä näin ollen osallistunut kyseiseen äänestykseen.

Yllä kuvatut kaksi Unescon päätöslauselmaa käsittelevät samaa aihetta, mutta ovat sanamuodoiltaan erilaiset. Keskeisin ero päätöslauselmien välillä on, että Maailmanperintökomitean päätöslauselma on sanamuodoiltaan kautta linjan maltillisempi kuin hallintoneuvoston päätöslauselma, jossa käytetään mm. Israelin kritisoimia käsitteitä miehitysvälikä samoin kuin lainausmerkkejä viitattaessa Länsimuriin.

YK on vuodesta 1968 toistuvasti ilmaissut huolensa Israelin toimille, jotka muuttavat Jerusalemin asemaa ja luonnetta (status quo). Kyse on kansainvälisen oikeuden näkökulmasta miehitystä alueesta. EU on viimeksi tammikuussa 2016 päätelmissään esittänyt huolen Jerusalemin pyhien paikkojen turvaamisesta vuoden 1967 status quo'n mukaisesti. EU on myös YK:n yleiskokouksessa marraskuussa 2016 osaltaan selventänyt asiaa, korostaen tarvetta tasapainoisille viittauksille Jerusalemin pyhien paikkojen merkitykseen kaikille kolmelle monoteistiselle uskonnolle ja todeten, että uskonnolliset ja kulttuuriset sensitiivisyydet huomiotta jättävät tekstit eivät ole EU:n hyväksyttävissä.

Helsingissä 18.11.2016

Ulkoasiainministeri Timo Soini